

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/44239,Regionalna-Komisja-Wykonawcza-RKW-S-Malopolska.html>
03.05.2024, 19:04

Regionalna Komisja Wykonawcza (RKW) „S” Małopolska

Regionalna Komisja Wykonawcza (RKW) „S” Małopolska, struktura podziemna powołana podczas zebrania 20 I 1982 kilku ukrywających się działaczy „S” z regionu Małopolski. Jej powstanie ogłoszono 25 I 1982 dokumentem Oświadczenie Solidarności – Małopolska ws. struktury i działania Związku w Regionie w warunkach stanu wojennego. Od 19 III 1982 oświadczenia RKW sygnowane przez Władysława Hardka i Stanisława Handzlika, nast. grono sygnatariuszy powiększyło się o Jana Ciesielskiego i Jana Paculę. RKW w swoich dokumentach podkreślała ciągłość władzy związkowej reprezentowanej przez członków RKS, którzy ukrywając się po pacyfikacji Huty im. Lenina, podpisywali dokumenty RKW nazwiskami. Od pocz. istnienia RKW znaczącą rolę odgrywali też niejawni członkowie RKW, m.in. Jerzy Zdrada i Janusz Lupa, którzy brali udział w podejmowaniu decyzji i uchwał oraz uczestniczyli w spotkaniach z dziennikarzami i przedstawicielami innych struktur. Ważnym celem RKW Małopolska w pierwszym okresie działania było utworzenie jednej, ogólnopolskiej struktury walczącej o przywrócenie prawa „S” do legalnego i swobodnego istnienia. W tym celu RKW nawiązywała kontakty z działaczami innych regionów, wspierała struktury tworzące się w regionach Śląsko-Dąbrowskim, Podbeskidzia, Podkarpacia i Lublina, sygnowała i kolportowała komunikat o powstaniu „OKO”, przyczyniła się do powstania TTK. W obradach TTK brali udział W. Hardek i J. Zdrada. Głównym zapleczem merytorycznym i techn. RKW było środowisko zorganizowane wokół KZ „S” PAN (przew. J. Zdrada) i „S” nauczycielska. Ze względu na posiadanie silnej struktury organizacyjnej RKW stała się depozytariuszem części funduszy TTK i odgrywała kluczową rolę w koordynowaniu i organizowaniu posiedzeń TTK. Ważną inicjatywą było przyjęcie na szczeblu TTK przygotowanego pod redakcją J. Zdrady dokumentu programowego

Spółeczeństwo Podziemne (28 VII 1982) wzywającego do organizowania na jak najszerszą skalę tzw. drugiego obiegu pism i książek, samokształcenia oraz organizowania niekontrolowanych przez władzę struktur społecznych. Założenia te zostały (ponownie z inicjatywy RKW Małopolska) powtórzone w deklaracji TKK Solidarność dziś. Aż do aresztowania W. Hardka (19 VIII 1983) RKW Małopolska stanowczo sprzeciwiała się rozważanym na posiedzeniach TKK próbom podejmowania rozmów z władzami na warunkach zakładających ustępstwa w zakresie statutu i statusu związku. Działalność RKW skupiała się na koordynacji działań opozycji w regionie, przekazywaniu komunikatów i oświadczeń, koordynacji pomocy materialnej, którą objęto ok. 5 tys. osób, oraz działalności wydawniczej. RKW wydawała oraz kolportowała „Biuletyn Małopolski”, „Serwis Informacyjny”, „Aktualności”, wspierała finansowo i wspomagała organizacyjnie również inne pisma, m.in. czasopismo „Hutnik”. Na bazie działającego w czasie strajku grudniowego w HiL Radia Wolna Polska powstało Radio „Solidarność”. Działalność RKW finansowana ze składek i darowizn przekazywanych przez ogniwa związkowe i osoby prywatne, pomocy udzielanej przez partnerów zagranicznych (związki zawodowe m.in. z Francji i Norwegii, fundacje itp.), również ze środków materialnych związku, które udało się zabezpieczyć przed konfiskatą po 13 XII 1981. 24 VI 1982 aresztowano Stanisława Handzlika. IX 1982 rozbito p. poligrafii RKW (aresztowano m.in. J. Pacułę, Lesława Kuzaja i Zbigniewa Fijaka), który w krótkim czasie został odtworzony. IV 1983 ujawnił się na mocy amnestii i wycofał z prac RKW J. Ciesielski. 19 VIII 1983 W. Hardek aresztowany w Pile, zgodził się na ogłoszenie w telewizji swojej rezygnacji z działalności opozycyjnej. Wystąpienie, wykorzystane przez SB, doprowadziło do jego całkowitej izolacji środowiskowej, a także do spadku zaufania wobec RKW. Pozostający w konspiracji niejawni członkowie RKW wobec sugestii przedstawicieli struktur regionalnych i dzielnicowych 28 X 1983 rozwiązali tę strukturę i zdecydowali o przejęciu jej roli i kontaktów przez RKS.

Józef Ratajczak, Andrzej Malik

[Kraków, Małopolska, NSZZ "Solidarność"](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)